

CALEIDOSCOOP

landelijke vereniging voor mensen met een dissociatieve stoornis

Aan: De minister van Justitie en Veiligheid dr.mr.F.B.J. Grapperhaus
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Datum: 1 Oktober 2020
Onderwerp: Reactie Afwijzing onafhankelijk onderzoek naar Ritueel Misbruik en werkwijze
LEBZ in Nederland
Contact: Vanuit Caleidoscoop:
Annemarie Boonstra, Interim-bestuurslid (annemarie@caleidoscoop.nl)
Stefanie Terpstra (stefanie@caleidoscoop.nl)
Beatrix Verhofstad (beatrix@caleidoscoop.nl)
Vereniging Caleidoscoop
Stationsstraat 79-G
3811 MH Amersfoort

Inhoud van deze brief:

Ritueel misbruik bestaat.

Onafhankelijk onderzoek naar ritueel misbruik noodzakelijk.

Onafhankelijk onderzoek naar de werkwijze van het LEBZ noodzakelijk.

Betrokkenheid ervaringsdeskundigen essentieel bij deze onderzoeken.

Geachte heer Grapperhaus,

“Ik vertel dit om duidelijk te maken, dat ik niets te winnen heb bij het verzinnen van een absurd verhaal over een niet-bestaand verleden. Ik kan genoeg leukere dingen bedenken om mijn tijd en aandacht aan te besteden.” – Esther (#2)

Wij zijn erg geschrokken van Uw reactie op de Kamervragen die zijn gesteld door de Kamerleden Kuiken (PvdA) en van Nispen (SP) en van den Berge (GL) en Westerveld (GL) over Ritueel Misbruik en de Landelijk Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken (LEBZ) naar aanleiding van de VPRO Argos uitzending [Glasscherven en Duistere Rituelen](#).

Doel van deze brief is om duidelijk te maken dat onafhankelijke onderzoeken noodzakelijk zijn naar ritueel misbruik in Nederland en de werkwijze van de LEBZ. Dit met als uiteindelijk doel dat kindermisbruik voorkomen kan worden op een gebied waar op dit moment de wetgeving faalt. Ritueel misbruik is een ongezien, maar wel degelijk aanwezig maatschappelijk probleem zoals ook blijkt uit de VPRO Argos uitzending. Om dit te benadrukken bieden we bij deze brief een twintigtal persoonlijke verhalen aan, waarbij het in het overgrote deel van de gevallen gaat om ervaringen met ritueel misbruik. Caleidoscoop is een landelijke vereniging voor mensen met een dissociatieve stoornis en lidorganisatie van MIND, Landelijk Platform. Onder onze leden bevinden zich mensen die ritueel misbruik mee hebben moeten maken of soms zelfs nu nog meemaken.

Ondanks dat U zelf zegt dat in geen van de genoemde 25 zaken die ritueel misbruik bevatten vervolging is ingesteld door het openbaar ministerie legt U geen verband met de geringe aantal nieuwe zaken. U zegt dat er geen noodzaak is voor onderzoek naar de aard en omvang van ritueel misbruik, gezien het verloop van (het geringe aantal) opsporingsonderzoeken in de afgelopen jaren.

Onze shock op uw reactie bestaat eruit dat wij eigen ervaringen hebben met de onmogelijkheid om aangifte te doen van een zedenmisdrijf. Dit is precies de reden dat er weinig aangiftes zijn en tevens weinig zaken bij de LEBZ terecht kunnen komen. Daar komt nog bij dat het algemeen bekend is bij slachtoffers dat zaken met kenmerken van ritueel misbruik, allemaal afgewezen worden door de LEBZ. Buiten het feit dat U dit zelf zegt, is dit ook uitvoerig belicht in de bovengenoemde Argosuitzending en beschrijft Henk Koudijs de lage slagingskans van zaken betreffende misbruik zonder rituele kenmerken.

“Ik heb één keer geprobeerd aangifte te doen. [...] Nu kies ik voor mijn veiligheid.” - Angel

De redenen die U aanvoert om het gevraagde onafhankelijke onderzoek naar Ritueel Misbruik niet door te zetten zijn volgens ons totaal ongegrond. De cliëntenorganisaties vinden het essentieel dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar Ritueel Misbruik in Nederland. Daarnaast moet er ook een onafhankelijk onderzoek komen naar de werkpraktijken van de LEBZ. Het is hierin van belang dat in het onderzoek de personen die de casussen betreffen worden gevraagd bij te dragen.

Tot onze verbazing is ons opgevallen dat de LEBZ een andere visie heeft met betrekking tot dissociatieve stoornissen in verhouding tot de cliëntenorganisaties. Onze ervaring met de meeste behandelaars is dat zij werken vanuit het tegenovergestelde perspectief als de LEBZ. Het dient uitgezocht te worden hoe deze discrepantie mogelijk is.

“Wat ik lees en hoor over de LEBZ. [...] Het kromme dat slachtoffers verantwoording af moeten leggen i.p.v. de daders.” - Jedidjah

Verder is het nodig om de ervaring van mensen die dergelijke misdrijven hebben meegemaakt te betrekken bij de opzet en uitvoering van beide onderzoeken. Dit betreft ook mensen wiens melding niet is doorgezet, zaken die verjaard zijn en aangiftes die geseponeerd zijn. Wij verwachten dat dit minimaal 95% van de doelgroep betreft. Wij hebben binnen onze vereniging zeer geschikte ervaringsdeskundigen op dit gebied die ook medewerking willen verlenen aan het onderzoek. Onze betrokkenheid hierin zou op prijs gesteld worden.

Speciaal voor deze actie hebben wij ervaringsverhalen verzameld. Wij hebben een oproep uitgezet met de titel: *“Ervaringsverhalen omtrent aangifte doen van zedenmisdrijf.”* Deze verhalen maken de verschillende kanten inzichtelijk rondom het doen van aangifte van een zedenmisdrijf bij minderjarigen.

Afsluitend verwachten wij, gezien de hoge noodzaak van de onderzoeken en Uw ongegronde afwijzing, zo spoedig mogelijk een reactie van U. Het is noodzakelijk dat justitie bijdraagt aan het redden van kinderen door een gedegen gang van zaken bij vervolging van daders in plaats van slachtoffers als onbetrouwbaar te zien en daders levenslang hun gang te laten gaan.

Hoogachtend,

Namens Caleidoscoop,

Annemarie Boonstra MSc, Stefanie Terpstra MSc en Beatrix Verhofstad MSc

Onderstaande organisaties en individuen onderschrijven de noodzaak van twee onafhankelijke onderzoeken. De eerste zijnde naar het plaatsvinden en omvang van ritueel misbruik in Nederland en als tweede de werkwijze van de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken (LEBZ).

Organisatie Logo	Organisatie Titel	Onderschrijving
	Adoptiepraktijk	Namens Dr. Anneke JG Vinke Certified Advanced Practitioner Sensorimotor Psychotherapy®; coördinator opleiding SP in Nederland; GZ-psycholoog BIG; Registerpsycholoog & Supervisor K & J NiP; Orthopedagoog Generalist BIG; Civielrechtelijk rapporteur NIFP; buitengewoon lid afd. rechtspraak RSJ
	CELEVT Centrum Late Effecten Vroegkindelijke Chronische Traumatisering	Namens Mevr. drs. G.M. (Martijne) Rensen, directeur
	Fivoor Centrum Intensieve Behandeling	Namens Nienke Kool-Goudzwaard, onderzoeker
	Kenniscentrum transgeneratie el georganiseerd geweld	
	Lotgenoten Seksueel Geweld	Onderschreven door het team van LSG
	Marianne Quax MSc. Training en Coaching.	Onderschreven door Marianne Quax

	<p>Merel van Groningen Foundation</p>	<p>Namens Merel van Groningen, Ervaringsdeskundige / initiator van het <i>MerelvanGroningen Project</i> / directeur <i>MerelvanGroningen Foundation</i> en <i>Merels Social Care</i> (i.o.) Zie voor meer informatie www.merelvangroningen.nl</p>
	<p>De Niki Stichting</p>	<p>Namens de Niki Stichting https://www.nikistichting.nl/</p>
	<p>Stichting Revief</p>	<p>Namens het bestuur van stichting Revief. Dorine Boudewijn (voorzitter) André Vervloet (penningmeester) Therese Bravenboer (adviseur)</p>
	<p>Stichting Rise</p>	<p>Namens het bestuur van Stichting RISE, Janine Klungel en Liane Sloos</p>
	<p>Samen één Gorinchem</p>	<p>Namens Samen één Gorinchem t.n.v. Vicky Bergman</p>
	<p>Sociale Academie Utrecht</p>	<p>Namens de Sociale Academie Utrecht</p>

	<p>Stichting SKIP</p> <p>Seksueel Kindermisbruik Instellingen Pleeggezinnen</p>	<p>Namens het bestuur van Stichting SKIP</p>
	<p>Traumacentrum België</p>	<p>Namens Doris D'Hooghe BA Directeur Traumacentrum België Psychotraumatoloog Kindertherapeut EMDR Practitioner Lid van C & A Committee ISSTD</p>

Individuele onderschrijvingen	Affiliatie
Maaïke Bloemsma	Lotgenoot van zedenmisdrijf
Dr. Wilma Boevink	User Research Centre, Universiteit Maastricht, vakgroep Psychiatrie & Neuropsychologie van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences.
Dr. S.A. Boon	Klinisch psycholoog/psychotherapeut
Therese Bravenboer	Op persoonlijke titel
Willemijn van Drie	Lotgenoot van zedenmisdrijf
Miranda Freriks	Lotgenoot van zedenmisdrijf
Lotte Godschalk	Lotgenoot van zedenmisdrijf
Bente Hamelink	Lotgenoot van zedenmisdrijf
drs. C.M. Hamoen	Psycholoog, Fragile Wing
Drs. Christel Kraaij	Klinisch psycholoog, op persoonlijke titel
Tonija Pruijssers	Lotgenoot van zedenmisdrijf
Ilona de Regt	Lotgenoot van zedenmisdrijf
Dr. Mia Scheffers	Associate lector, op persoonlijke titel
Dr. Erik de Soir	Crisispsycholoog, op persoonlijke titel
Linda Wynstroot	Lotgenoot van zedenmisdrijf